

Aploku sistēmas ieviešana ganībās un govju šķirnes maiņa īpaši aizsargājamu zālāju stāvokļa uzlabošanai: pirmie novērojumi apsaimniekotāja skatījumā

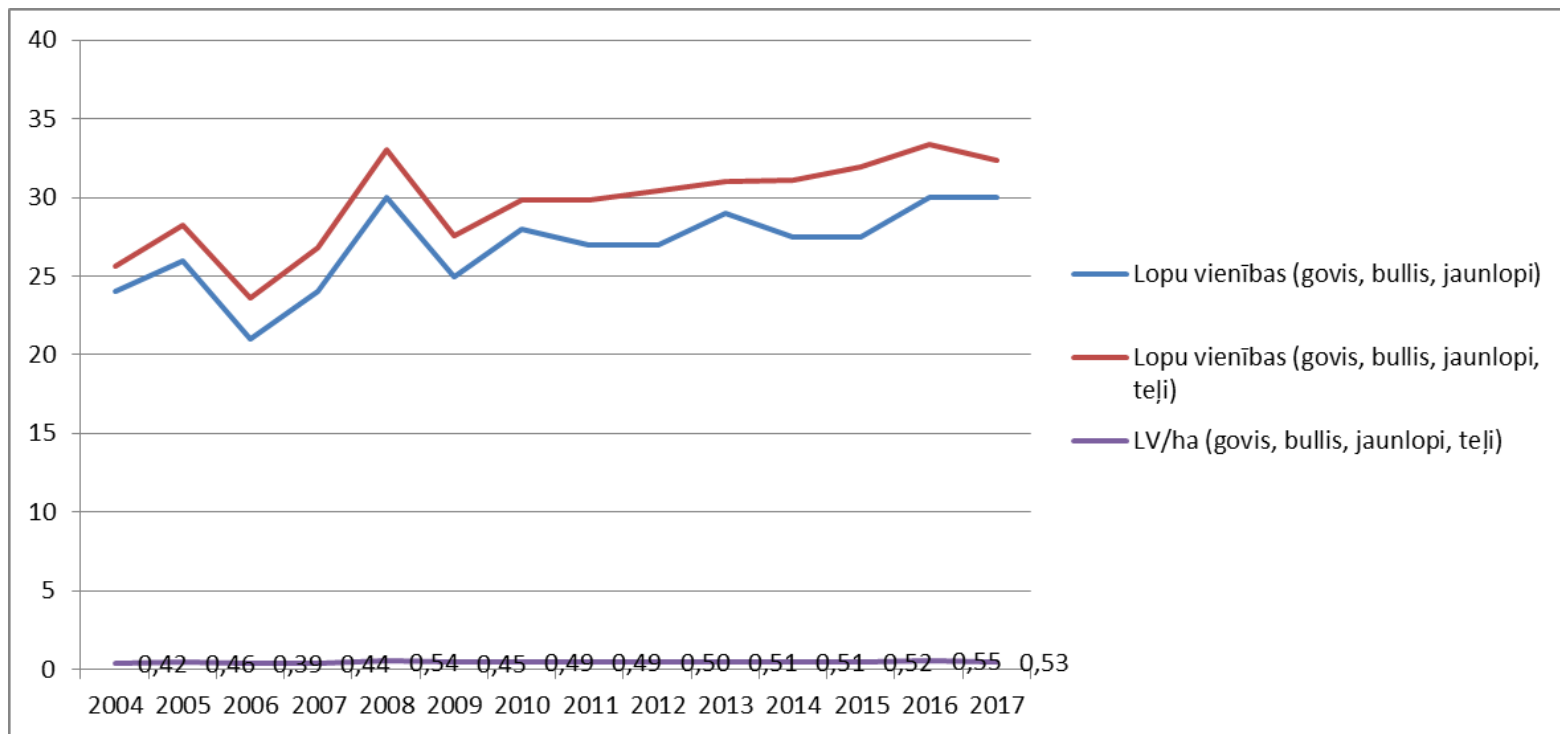
Viesturs Lārmanis

Dabas saimniecība «Bekas»

GrassLIFE LIFE16NAT/LV/262 Zālāju atjaunošana un to dažādas izmantošanas veicināšana.

Pēc 14 gadu pieredzes 2017.gadā kļūst saprotams, ka:

- parādās grūtības dabiskajām pļavām,
  - un grūtības saimniecības ekonomikai,
- kā turpmāk saimniekot?

Hipotēzes ganību aploku pārmaiņām

- Vairāku aploku sistēma:

domājot par dzīvotņu un sugu aizsardzību,

- ļauj koncentrēt ganāmpulku tur, kur vajadzīga intensīvāka noganīšana,
- ļauj atpūtināt vietas, kam bijusi pārāk liela noganīšanas slodze,
- vēlu noganītajos aplokos pļavu putni paspēj netraucēti izligzdot pietiekami garā zālē,

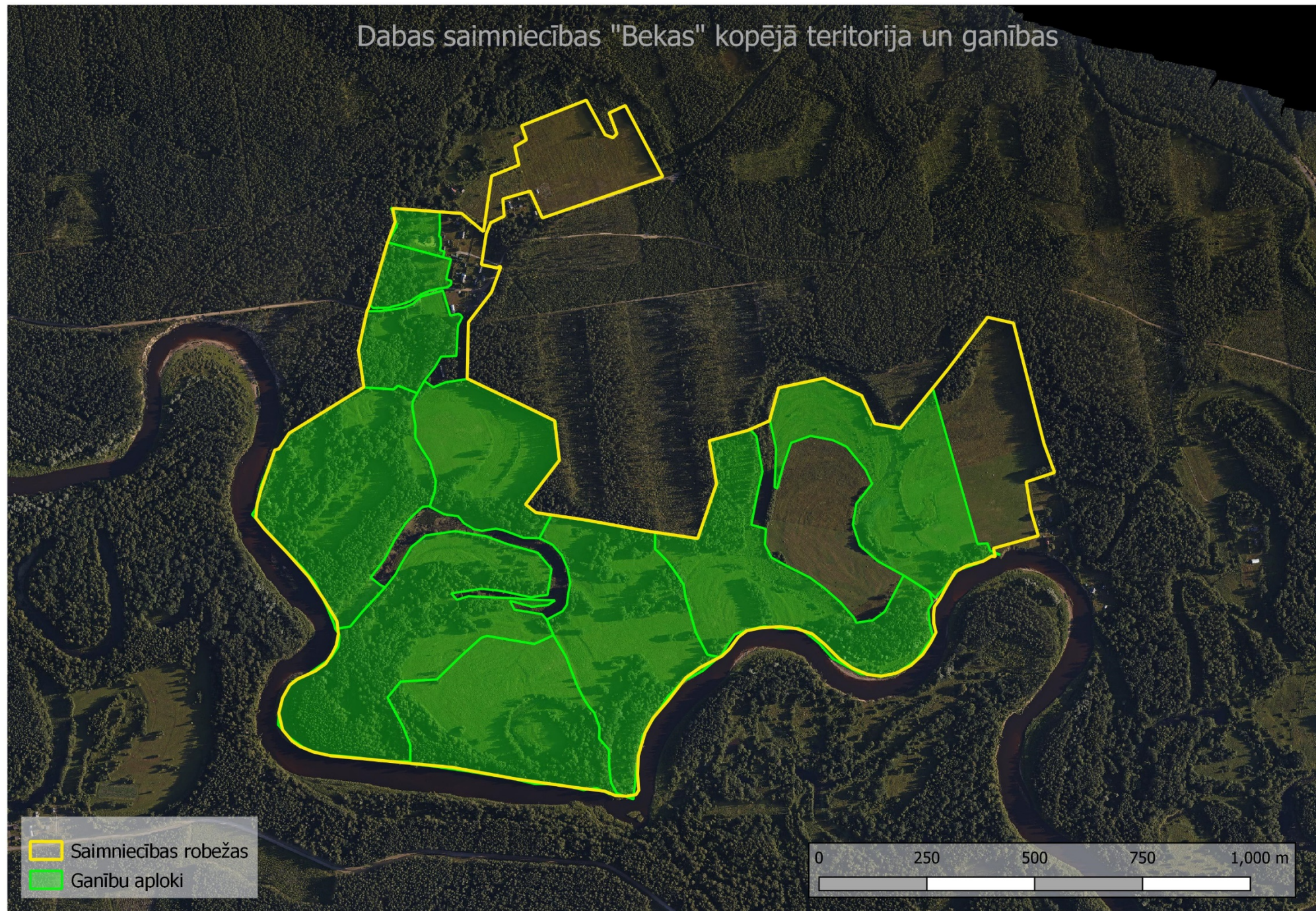
domājot par saimniekošanu un ekonomisko pusi,

- ļauj labāk vadīt lopu barošanu atbilstoši zāles gatavībai un apjomam,
- mazākā platībā var uzturēt lielāku lopu skaitu,
- ļauj ierobežot lopu parazītus.

2018-2021.gada laikā
izdarītās ganību
sistēmas izmaiņas:

- paplašināta ganību
teritorija,
- viens liels aploks sadalīts
10 mazākos,
- ieviesta rotējošā
ganīšana,
- ieviests vēlāks ganību
sezonas sākums,
- ganību sistēmā iekļauta
attāla noganīšana pļavās.

Novērojumi pēc ganību aploku pārmaiņām

- Vairāku aploku sistēma:

domājot par dzīvotņu un sugu aizsardzību,

– ... koncentrēt ganāmpulku ... – sistēma darbojas

– ļauj atpūtināt vietas, kam bijusi pārāk liela noganīšanas slodze – sistēma darbojas,

– vēlu noganītajos aplokos pļavu putni paspēj netraucēti izligzdot pietiekami garā zālē – sistēma šķiet darbojas, jo gara zāle iznāk lielākās platībās nekā sākotnēji domāts.

Atpūtināšana ir
devusi
pamanāmu
rezultātu, bet
iepriekšējais
stāvoklis vēl nav
sasniegts

Ilgtermiņā
dzīvotņu
stāvoklim
vajadzētu
turpināt
uzlaboties

leguvumi rada arī jaunas problēmas – vairāk sētu nozīmē arī vairāk darba un izmaksu to uzturēšanai

Govju šķirņu maiņa

Šķirnes intensīvai saimniekošanai

Šķirnes ekstensīvai saimniekošanai

Hipotēzes lopu šķirnes nomaiņai

- Hailandes šķirnes govis, salīdzinot ar intensīvajām šķirnēm, ir:

domājot par dzīvotņu saudzēšanu,

- vieglākas, tādēļ varētu būt mazāka nobradāšanas slodze,
- barības izvēlē pieticīgākas, iespējams, ēd dažādākus augus, tādēļ noganīšanas ietekme varētu būt izlīdzinātāka, nevis koncentrēties atsevišķos punktos,
- labi aug un barojas nekultivētā ainavā, tas ļauj izvairīties no biodaudzveidībai kaitīgas mašīnērijas un metodēm, kas vajadzīgas intensīvas audzēšanas lopbarībai,

domājot par saimniekošanu un ekonomisko pusi,

- labāk ēd koku atvases, tas svarīgi, jo saimniecībai jāuztur lielas, nesen atmežotas platības,
- tiek slavēta kā viena no veselīgākajām un izturīgākajām šķirnēm pasaulē, tādēļ varētu labāk pārciest skarbus laikapstākļus un retāk slimot,
- šo dzīvnieku gaļa tiek pieskaitīta t.s. premium klases produktiem, tā tiek slavēta par izteismīgu garšu, augstu omega 3 un citām īpašībām, kas svarīgas cilvēka veselīgam uzturam, kas dod cerību, ka varbūt tomēr kāds to gribēs pirkt,
- daudziem cilvēkiem šīs govis ļoti patīk, tādēļ tās varētu būt pievilcīgākas tūrismam.

The economics and ecology of extensively reared Highland Cattle in the Scottish LFAs: an example of a self-sustaining livestock system

Article

CITATIONS

4

READS

102

3 authors, including:

Davy McCracken
Scotland's Rural College

D&G'S CONSULTANCY
AGRICULTURAL CONSULTANTS

Management Consultancy Project
Team: Joanne, Grace and James

Raising and Developing the Profile of Highland Cattle
Tony Asson
Tuesday 24th April 2018

Highland Cattle Society Project

STUDENT NUMBERS: Sarah Dean, Jack Davis, Rachel Croker

MODULE: Management Consultancy Project

MODULE LEADER: Tony Asson

DATE: 24/04/2018

Pirmie iespaidi par jaunās šķirnes uzvedību:

– nobradāšana, koncentrēšanās uz atsevišķiem laukumiem – slodze kopumā acīmredzami mazāka, ganās daudz izretinātāk, bet atsevišķos punktos, iespējams, nobradāšana pat lielāka nekā iepriekš,

Pirmie iespaidi par jaunās šķirnes uzvedību:

– ... labāk pārcieš skarbus laikapstākļus ... – šķiet, ka tā tiešām ir

Pirmie iespiedi par jaunās šķirnes uzvedību:

– barības izvēlē peticīgākas ... atvases ... – šķiet tiešām tā ir

Contents lists available at ScienceDirect

Agriculture, Ecosystems and Environment

journal homepage: www.elsevier.com/locate/agee

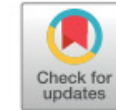
Influence of Highland and production-oriented cattle breeds on pasture vegetation: A pairwise assessment across broad environmental gradients

Caren M. Pauler^{a,b,c}, Johannes Isselstein^b, Thomas Braunbeck^c, Manuel K. Schneider^{a,*}

^a Agroscope, Reckenholzstrasse 191, 8046, Zurich, Switzerland

^b University of Goettingen, von-Siebold-Str. 8, 37075, Goettingen, Germany

^c Heidelberg University, Im Neuenheimer Feld 504, 69120, Heidelberg, Germany

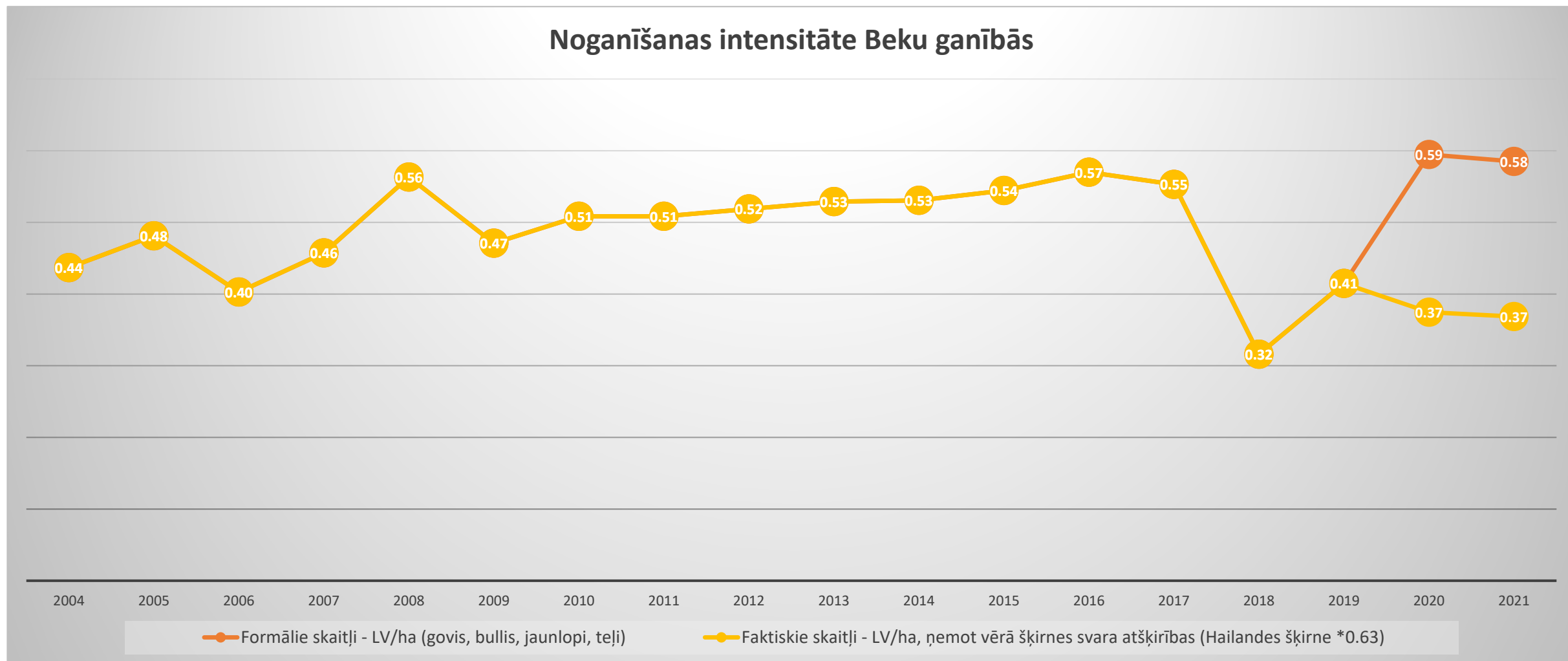

Conclusions

... «These findings show that Highland cattle help prevent undesired shrub encroachment on semi-natural grassland, provide habitat for grazing-susceptible and epizoochoric plants, and therefore have the potential to sustain and promote biodiversity.»

Ieguvumi rada arī jaunas problēmas – dabas aizsardzības prasības aizliedz īstenot labāku dabas aizsardzību

Viena lopu vienība (LV) = 2 g un vecāki dzīvnieki, 0,2 vienības = konkrētajā gadā dzimušie teļi, 0,5 vienības visi pārējie.

PALDIES, PAR UZMANĪBU!

gl

www.grasslife.lv

GrassLIFE LIFE16NAT/LV/262 Zālāju atjaunošana un to dažādas izmantošanas veicināšana.

